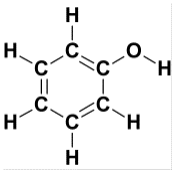
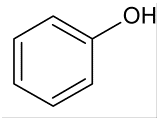
Fenoolid

Kui vesiniku aatom asendada hüdroksüülrühmaga areeni molekulis, kus kõik süsiniku aatomid on teises valentsolekus, saame ainete klassi, mille üldnimetus on fenoolid. Fenoolide eristamine alkoholidest on põhjendatud nende ainete omaduste erinevusega. Fenoolide aineklassi kõige tuntum esindaja on ühend, mille süstemaatiline nimetus on fenool.

Fenooli tüviühendiks on benseen ning selle üks vesiniku aatom on asendatud hüdroksüülrühmaga. Fenooli tasapinnalise struktuurivalemi asemel kasutatakse tekstis tavaliselt tema joonvalemit (projektsioonivalemit), kus ei ole tähistatud süsiniku ja vesiniku aatomeid, küll on aga märgitud hüdroksüülrühm.

Asendatud fenoolid saame tsükli vesiniku aatomite asendamisel asendusrühmaga, mille asukoht ja nimetus märgitakse eesliitena. Asukoha määramiseks loendatakse tsükli süsiniku aatomid alates hüdroksüülrühmaga seotud süsiniku aatomist. Näiteks metüülrühma lisamisel fenoolile saame 2-metüülfenooli, 3-metüülfenooli või 4-metüülfenooli. Samade reeglite järgi võime tuletada teisi asendatud fenoole.

Õppematerjalid on valminud Eesti Teadusagentuuri programm TeaMe raames ning rahastatud Euroopa Sotsiaalfondist. TeaMe on teadust ja tehnoloogiat populariseeriv programm, mille üheks eesmärgiks on uute loodus-, täppis- ja tehnikateaduste valdkonna õppematerjalide väljatöötamine üldhariduskoolile. Lisainfo: www.etag.ee/teame

Eesti Teadusagentuur
Estonian Research Council
TeaMe
Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond
Eesti tuleviku heaks
CC BY SA